

Cuma

Bu yayınıımızda önce TDOO programımızı ve " Diyalog ve karşılıklı güvenlik mi, çağdıışılık mi ?" başlıklı günün yorumunu sunacağız. Daha sonra, sizlerden gelen mektuplara yer verdiğimiz halkın kürsüsü programını dinleyebilirsiniz.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Basra Körfezi'nde meydana gelen olaylar Türkiye'deki Amerikan üslerinin faaliyetlerine <sup>tevi</sup> dikkati çevirirken, Diyarbakır Pirinçlik üssündeki ana radarın, Sovyetler Birliği'nden Ortadoğu bölgesine çevrildiği belirtiliyor. Bir askeri hareket sırasında ön karakol olarak hizmet yapan Pirinçlik üssünün sürekli olarak Ortadoğu bölgesini ve Basra Körfezi'ni izlediği, <sup>Adana-</sup> İncirlik üssünde teyakkuz durumundaki Amerikan vurucu güçlerinin de , Pirinçlik üssünden gelecek mesajı bekledikleri bildiriliyor.

İlgililerin "normal eğitim uçuşu" dediği İncirlik üssündeki savaş uçaklarının hareketliliği de askeri hareket kayfısı yaratıyor. Savaş uçakları zaman zaman İncirlik kasabası üzerinde alçak uçuşlar da gerçekleştiriyor.



--- Türk-İş ile Hak-İş , enflasyon artışı karşısında seçimlerden önce işçi ücretlerine ek zam yapılması için işbirliği yapma kararı ~~aldılar~~ aldılar. ~~Hak-İş~~ Hak-İş Başkanı Necati Çelik, görüşmelerin sonuçlanması ~~durumunda~~ durumunda, ay sonuna kadar iki konfederasyon başkanının biraraya gelip ortak eylem yürütmenin esaslarını belirleyeceklerini açıkladı.

--- İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde çıkartılan bozuk yemek, 200 öğrencinin zehirlenmesine neden oldu. Tedavi altına alınarak 87 öğrenciden 45'inin durumunun ciddi olduğu belirtiliyor. Öğrenciler zehirlenme olayından dekanlığın sorumlu olduğunu ve defalarca dağıtılmasında ısrar yapılan uyarılara rağmen bozuk yemek ~~dağıtıldığı~~ dağıtıldığı edildiğini belirttiler. ~~Bakan~~ Tıp Fakültesi Hastanesi Başhekimisi Emel Sağıroğlu ise "önemli bir şey ~~yok~~ değil, öğrencilerin bazıları yedikleri öğle yemeğinden zehirlenmişler o kadar" şeklinde konuştu.



--- Cerrahpaşa Tıp Fakültesi öğrencileri, yeni baraj ve staj sistemi getirilmesiyle, 400'ü aşkın öğrencinin okuldan atılmasını protesto etti. Dekanlık binası önünde oturma eylemiyle uygulamayı protesto eden öğrenciler, mevcut sistemin son derece çarpık olduğunu belirterek, "aynı üniversiteye bağlı olduğumuz halde Çapa Tıp Fakültesi'nde daha farklı uygulamalar ~~xxxx~~ yapılıyor" dediler. Öğrencilerin oturma eyleminde bulunmasını Dekan yardımcısının tepkisiyle ~~karsılaşmış, karsılaşmış, karsılaşmış~~ karşılandı. Öğrencilerle görüşüp sorunlarını dinlemeyi reddeden dekan yardımcısı "mahkemeye başvursunlar" şeklinde sözler sarfetti.

Oturma eylemlerine beş saat sonra son veren Cerrahpaşa Tıp ~~öğrencileri~~  
öğrencileri ise dekanlığın tutumunu kınayarak ~~söylendi~~,  
"Bizim amacımız sorunlarımızı dile getirip kamuyu oluşturmaktır.  
Yetkililerin bize gösterdiği ~~anlayış~~ duyarsızlığı kınıyoruz" dedi-  
ler.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU



--- Kocaeli'nde çevre kirliliği ile ilgili olarak hazırlanan 720 metre uzunluğunda ve 33 bin 354 imzalı dilekçe vali İhsan Dede'ye verildi. 33 bini aşkın Kocaeli'li, İzmit'te <sup>gösterinde</sup> havayı soluk alamaz hale getirip, çevreyi kirleten fabrikaların kapatılmasını ve İzmit Körfezi'ni büsbütün ölmekten kurtarmak için daha fazla zaman yitirilmemesini istiyor. Kampanya'da toplanan imzalar valiliğin yanı sıra, Cumhurbaşkanlığı, Başbakan ve Meclis başkanı ile parti başkanları, milletvekilleri, çevre Sağlığı Müsteşarlığı, Türkiye'deki tüm basın kuruluşları, Dünya Sağlık Örgütü ile uluslararası haber ajanslarına da gönderildi. Dilekçe üzerine il çevre kurulu'nun toplanarak durumu görüşeceği belirtiliyor.



--- Eskişehir yöresindeki pancar üreticileri taleplerinin yerine getirilmemesi üzerine 1988 yılında pancar ekmeyeceklerini açıkladılar. Eskişehir'de pancar üreticisi 46 köyün muhtarı ile pancar grup başkanları, başbakana, tarım bakanına ve sanayi ve ticaret bakanına birer telgraf çektiler. Pancar üreticileri ~~isteklerini~~ isteklerini şöyle sıraladılar:

- Şu anda teslim etmekte olduğumuz pancara kilo başına 8 lira fark verilmesi ve ödemenin erken yapılması, pancar avanslarının günün şartlarına göre hesaplanarak verilmesi, satış küspe fiyatlarının 1000 lira düşürülmesi.



Müşteriler

8

23 Ekim

Çarşamba

--- Batılı ülkeler borsalarında ~~Salı~~ günü bir ölçüde yükselen hisse  
Pazartesi  
senetleri değerleri ~~Çarşamba~~ günü yeniden düştü. Hisse senetlerinin  
değerindeki toplam kaybın 1 trilyon <sup>doları</sup> ~~liraya~~ <sup>astığı</sup> bildiriliyor.

Nü York borsasında hisse senetlerinin değeri hızla düşerken,  
Londra borsasında ~~ma~~ Pazartesi günü en düşük değere yeniden indi.

Bu arada Federal Alman Hür Demokrat Partisi ekonomi uzmanı,  
borsa bunalımından Birleşik Amerika'nın sorumlu olduğunu açıkladı..

Borsa bunalımına, Birleşik Amerika'nın dış ticaret açığının,  
bütçe açığının ve uyguladığı yüksek faiz politikasının neden olduğu,  
belirtiyor. borsa bunalımının ardından enflasyonun yükselebileceği  
yeniden bir ekonomik bunalımın yaşanabileceğini belirtiyor.

--- Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika Dışışleri Bakanları arasın-  
orta menzilli füzelerin kaldırılmasına ilişkin  
da Moskova'da yapılan/ı görüşmelerin ilk günü sonunda bir basın top-  
lantısı düzenlendi ve görüşmelerde ilerleme kaydedildiği bildirildi.  
Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanlığı sözcüsü Genadi Gerasimov, iyim-  
ser olduklarını, her iki tarafın bir anlaşmaya varabilmek için yapıcı  
bir şekilde çalıştıklarını, çok şeyin ise Mihali Gorbaçov ile yapıla-  
cak görüşmeye bağlı olduğunu söyledi. Birleşik Amerika Dışışleri  
Bakanlığı sözcüsü de basın toplantısında, görüşmelerde ilerleme sağ-  
landığını ancak, füzelerin kaldırılmısına ilişkin takvim ve yerinde  
denetim konularında bazı sorunların olduğunu söyledi.



--- Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği basın sözcüsü, Basra Körfezi'ndeki durumun, Birleşmiş Milletlerin bölgeyle ilgili olarak almış olduğu kararın en kısa zamanda ve tam olarak uygulanması ~~gerek~~<sup>nı</sup> gerektirdiğini söyledi. Basın sözcüsü aynı zamanda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin hafta sonunda konuyla ilgili olarak, Güvenlik Konseyi dönem başkanı, İtalya Dışişleri Bakanı Andreotti ile görüşeceğini duyurdu.

Bu arada İran Kuveyt'in Basra Körfezi'ndeki bir petrol yükleme tesisine roketlerle saldırdı. Olayda 4 kişi yaralandı

--- Birleşmiş Milletler, Filistin Kurtuluş Örgütü'ne Nü York'taki temsilciliğinin kapatılamayacağı yolunda güvence verdi. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin basın sözcüsü Nü York'ta düzenlediği basın toplantısında, Birleşik Amerika'nın, Birleşmiş Milletler Örgütü-  
sözleşme gereği, nün evsahipliğini yaptığını, dolayısıyla/Filistin Kurtuluş Örgütü'nün gözlemcisinin bu ülkeye ~~girişixvexkax~~ girişini ve burada kalışını sağlamak zorunda olduğunu söyledi. Filistin Kurtuluş Örgütü, alınan karar gereği Birleşmiş Milletler Örgütü toplantılarına gözlemci olarak katılıyor. ~~Birleşik~~Amerik

Birleşik Amerika yönetimi Eylül ayında, Filistin Kurtuluş Örgütü-  
nün bu ülkedeki bürosunun kapatılması emrini ~~vermi~~vermişti.



--- Sosyalist Enternasyonal Orta Doğu Komisyonu "Orta Doğu Konferansı" ~~minxtoplantımsıwyapılmasınxistedi~~ çağrısında bulundu. Komisyonun başkanı ~~Hans Würgen Wiñowski~~ Yapılan açıklamada, bölgede ~~barışın~~ istikrarlı bir barışın sağlanabilmesi için böylesi bir konferansın toplanmasının en önemli görev olduğu belirtildi.

Bonn'da düzenlenen basın toplantısında, Sosyalist Enternasyonal'in , Orta Doğu Konferansı'nın yapılması için her düzeyde yoğun çaba göstereceği be duyuruldu. Basın toplantısında, ayrıca ve bu konferansın başarılı olabilmesi için, Filistin halkının kendi geleceğini belirleme hakkının tanınması ve İsrail'in varlığının kabul edilmesi gerektiğini vurgulandı.

--- İsrail'li kadınlar Tel Aviv'de, İsrail'in işgal bölgelerinde sürdürülen törörü protesto ettiler. İsrail'li kadınlar Savunma Bakanlığı önünde yaptıkları gösteride, ~~son haftalarda~~ işgal bölgelerinde sürdürülen ve çok sayıda insanın ölümüyle sonuçlanan "ölüm seferleri" ne son verilmesini istediler. Gösteriye katılan kadınlar yayınladıkları bildiride, Filistin sorununun, Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenecek bir Orta Doğu Konferansı çerçevesinde çözülmesinden yana olduklarını açıkladılar. İsrailli kadınlar bildirilerinde, İsrail ve Filistin halklarının, kan dökülmeksizin yaşamalarının ancak bu yolla sağlanabileceğini kaydetti.



23 Ekim

14  
~~4.2.2014~~  
--- Suudi Arabistan "İnsan haklarını savunma komitesi", insan hakla-  
rından, özgürlükten, barıştan yana tüm uluslararası, bölgesel ve ulu-  
sal örgütlere hitaben bir çağrı yayınlayarak, Suudi Arabistan halkıyla  
dayanışma göstermelerini istedi.

"İnsan haklarını savunma komitesi"nin çağrısında, ~~Suudi Arabistan~~  
Suudi Arabistan yönetiminin, ~~İran-Irak savaşı~~ bölgedeki durumu, İran-  
Irak savaşını, Basra Körfezi'nde artan gerginliği bahane ederek,  
"güvenlik önlemleri" adı altında halk üzerindeki baskısını artırdığı  
belirtili. Çağrıda, yönetimin, Suudi Arabistan rejimine karşı olan  
güçlere  
yurtsever, ilerici/ve dinsel çevrelere karşı yoğun bir baskı ve tutuk-  
lama kampanyası açtığı kaydedildi. Suudi Arabistan "İnsan haklarını  
savunma komitesi"nin çağrısında, tüm politik tutukluların serbest bıra-  
kılması, işkenceye son verilmesi, demokratik özgürlüklerin tanınması  
ve insan haklarına saygı gösterilmesi istendi.

--- Atina'da yüzlerce kadın Anayasa Meydanı'nda bir gösteri yaparak Amerikan üslerinin ve nükleer silahlarının ülkeden kaldırılmasını istediler. Yunanistan ile Birleşik Amerika arasındaki, üslere ilişkin anlaşma önümüzdeki yılın Aralık ayında sona eriyor.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



--2 Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu 24 Ekim günü başlay  
yan Birleşmiş Milletler Silahsızlanma haftası nedeniyle bir açıklama  
yayınlandı. ~~Uluslararası~~ Açıklamada, Birleşik Amerika ve Sovyetler Bir  
liği'nin orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılması çabaları selam-  
böylece  
lanıyor ve/nükleer silahların kaldırılması için tarihte ilk defa  
gerçek bir olanak ortaya çıktığı belirtiliyor.

--- Fransa Cumhurbaşkanı Fransua Miteran Federal Almanya'yı ziyaretini tamamlayarak ülkesine döndü. Fransa Cumhurbaşkanı Federal Almanya'dan ayrılmadan önce bir basın toplantısı düzenledi. Miteran, ülkesinin silahsızlanmada Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika'yı izlemeye hazır olduğunu söyledi. Fransa Cumhurbaşkanı, Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika'nın, orta menzilli füzelerden sonra stratejik nükleer silahları da kaldırmaları gerektiğini ~~söyledi~~ ve o zaman Fransa'nın da nükleer füzelerini kaldıracağını duyurdu.



--- Çin Halk Cumhuriyeti Büyük Sosyalist Ekim Devriminin 7 Kasım  
da yapılacak olan Büyük Sosyalist Ekim Devrimini kutlamalarına katılmak  
da yapılacak olan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70'inci yıldönümü  
kutlamalarına katılmak üzere Moskova'ya bir delegasyon gönderiyor.  
Sovyetler Birliği'nin daveti üzerine Ekim Devrimi'nin yıldönümü Mosko  
va'ya gidecek olan Çin Halk Cumhuriyeti Delegasyonuna, "Halkların  
Dostluğu Birliği"nin başkanı Vu Hiyu Kuan başkanlık ediyor.

Çin Halk Cumhuriyeti 1964 yılından bu yana ilk kez Ekim Devrimi  
yıldönümü kutlamalarına delegasyon gönderiyor.

Öte yandan Pravda gazetesi ile Sovyetler Birliği Komünist Parti-  
sinin yayın organı "Komünist" dergisinin muhabirleri, Çin Komünist  
Partisi'nin 25 Ekim'de başlayacak olan kongresini izlemek üzere Pekin-  
e gidecekler.

--- Birleşik Amerika'nın Kaliforniya eyaletinde hazırlanmış özel bir kuyuya, bilim adamları tarafından, ~~nükleer denemeleri~~ yeraltı nükleer denemelerini izleyecek sismik araçlar yerleştirildi. Benzeri araçlar Nevada'da iki bölgeye daha yerleştirilecek. Bu çalışmalara katılmak isteyen ~~kikimadamlar~~ Sovyet bilim adamlarına Birleşik Amerika tarafından vize verilmedi.

Sovyetler Birliği'nin daveti üzerine ~~bir grup~~ Birleşik Amerikalı parlamenterler ve bilimadamlarından oluşan bir grup, Eylül ayı başlarında Sovyetler Birliği'ndeki çeşitli tesislerin yanı sıra, nükleer denemeleri izleme tesislerini gezmiş ve incelemelerde bulunmuşlardı.



## DİYALOG VE KARŞILIKLI GÜVENLİK Mİ, ÇAĞDIŞILIK MI?

D.D., Moskova'da, SB Dışişleri bakanı Svardnadze ile ABD Dışişleri bakanı Şultz arasındaki görüşmeler <sup>yapılıyor-</sup> sürüyor. Görüşmelerin ilk gününün sonunda, ABD Dışişleri bakanlığı sözcüsü Redman , görüşmeler sırasında bazı sorunların daha çözümlendiğini açıkladı. SB Dışişleri bakanlığı sözcüsü Gerassimov da, görüşmelerde ana amacın, orta menzilli ve operatif-taktik roketlerin <sup>kal-</sup> kaldırılması konusundaki çalışmaların tamamlanması ve bunun yanı sıra, kıtalararası saldırı silahlarının yüzde elli sınırlandırılması ve ABM anlaşmasına <sup>tam</sup> uyulması konusunda adımlar atılması olduğunu belirtti. Bütün bunlar, ABD ile SB arasında ve buna bağlı olarak tüm dünyada, taraflar arasında diyalog ve karşılıklı güvenliği sağlama politikasının adım adım ilerlediğinin belirtileri.

Ama, D.D., bu akılcı politikanın karşıtları, yani nükleer çılgınlar da boş durmuyorlar. Akıl politikasının ~~xxx~~ başarı kazanması karşısında yeni alternatifler hazırlıyorlar. Nitekim en son olarak, NATO uzmanlarının hazırladığı FOFA adlı yeni plan basına yansıdı. Bu planın adı, "yeni koşullarda saldırganın takviye kuvvetlerini yok etme" anlamına geliyor. ~~xxx~~ <sup>tanıtanlar,</sup> ~~xxx~~ Planın ~~xxx~~ <sup>devamı</sup> ~~xxx~~ <sup>artım</sup> ~~xxx~~ Amerika ve NATO'nun eskiden beri sürdürdükleri ve bir nükleer savaş çıkarsa anlamına gelen, "esnek mukabele" stratejisinin sürdürülmesi olduğunu söylüyorlar. Üstüne üstlük, bu/planı savunanlar, planın Türkiye'yi de yakından ilgilendirdiğini ~~xxx~~ <sup>açıkıyorlar</sup> ~~xxx~~ <sup>devamı</sup> ~~xxx~~ <sup>artım</sup> ~~xxx~~ Planı tanıtan NATO uzmanı, olası bir savaş durumunda yeni tür silahların Türkiye'ye de yerleştiril-



mesi gerektiğini söylüyor. SB ile ABD nükleer silahları azaltma konusunda adımlar atarken, ~~xxxxxxxkxxx~~ militaristler Türkiye'yi de kapsayacak yeni silahlanma planları hazırlıyorlar. Ve bir de ~~xxxxxxx~~ utanmadan, FOFA planının 21. yüzyılın planı olduğunu söylüyorlar. Oysa, bilindiği gibi, <sup>buğün</sup> SB geçtiğimiz yıl, 21.yüzyılın başına kadar tüm dünyadaki nükleer silahları kaldırmayı ve diğer silahları <sup>da</sup> ~~xxxxxxxkxxx~~ asgari ölçülere indirmeyi öngören bir planı ~~geçtiğimiz yıl~~ açıkladı. Ve bugün SB ile ABD arasında silahların sınırlandırılması konusunda varılan görüş birlikleri de bu ~~xxxxx~~ planın ilk adımlarının hayata geçirme esası olarak yorumlanabilir.

NATO'nun "esnek mukabele" stratejisi gibi planların günümüzde in tüm insanlığın, dünyanın hayatıyla oynamak anlamına geldiği artık

iyice ortaya çıkmıştır. Günümüzde, artık ~~hiçbir devlet politikası~~  
~~hiçbir~~ hiçbir devlet kendi çıkarlarını Silah soruyla savunamaz. Zaman  
 değişmiştir. Artık, savaşlar, politikanın değişik araçlarla yürütülen  
 bir devamı olmaktan çıkmıştır. Günümüzde, artık, çıkarlar ancak politik  
 yolla korunabilir. Yani, emperyalizmle sosyalizm arasındaki çıkar çatış-  
 ması, emperyalizmle tüm dünya halkları arasındaki çıkar çatışması ancak  
 politik ve ideolojik mücadele yoluyla çözülebilir. Günümüzde dünyanın  
 vardığı gelişme noktası bunu zorunlu kılıyor.

Nitekim, artık emperyalizm de, ona yakın olanlar da, bu gerçeği  
 görüp ona göre konuşuyorlar. Örneğin, demin sözün ettiğimiz FOFA planı-  
 nın tanıtıcısı bile, ~~Türkiye'den~~ planın Türkiye'de uygulanmasından



bahsederken, bunun Amerika'nın Türkiye'ye gelmesi şeklinde anlaşılabilceğini, bunun için de, Türkiye'ye ~~çok~~ istedikleri yeni silahları Türk subaylarının da kullanmasına izin verilmesi gerektiğini söylemek zorunda kalıyor.

Uluslararası ortamda meydana gelmeğe başlayan değişiklikleri Özal hükümetinin sözcüleri de görüyor, ~~xxxxxxx~~ ve ona göre konuşuyor. Nitekim, ~~xxxxxxx~~ Türkiye'nin BM temsilcisi İltiz Türkmen, bu en kapsamlı uluslararası örgütün bir komisyonunda yaptığı konuşmada, ~~silahsızlanmanın, caydırıcılıkla elde edilen bir güvenliği azaltmaması gerektiği,~~ tersine silahsızlanmanın güvenliği arttıracak askersel ve politik ilişkilerle temel olması gerektiğini söyledi.

Bütün bunlar şunu gösteriyor: Türkiye'de politik mücadele içinde bulunan herkesin, uluslararası durumdaki yenilikleri ve bunun ülkemize de ne gibi etkiler yapabileceğini hesaba katması gerekiyor.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



TKP'nin Sesi  
Halkın Kürsüsü

1. Mühür B 543  
2. Mühür: D 31

24/10/1982  
23.10

--- Merhaba d. dostlar... Bir programda yine birlikteyiz. Libya'dan yazan bir dinleyicimiz, "Şarık Tara her onbeş günde bir Libya'ya geliyor" diye başlıyor mektubuna. ~~xxxxxx~~ Ve Libya'da çalışan işçilerin çalışma koşullarını anlatıyor. Şunları anlatıyor dinleyicimiz: --- Bir kere çalışma ücretleri çok düşük. Sosyal haklar son derece kısıtlı. Bir koğuşta 8 kişi birden kalıyor. İşçiler içinde ~~xxxx~~ muhbir yetiştiriliyor ve muhbirlik teşvik ediliyor. Yetkili personel~~ke~~ ve yöneticiler ile işçiler arasındaki ~~diyalog~~ küfüre, zorbalığa ve baskıya dayanıyor. Avans isteyen işçiye hemen çıkış veriliyor. Teknik personelin işçi koğuşlarına girmesi, ~~xxx~~ sohbet etmesi bile yasak.

Tüm bunlara karşın Enka'nın Libya'daki ~~xxxx~~ resmi dairelerinde ~~xxxxxx~~ ~~xxxx~~ şirketin işlerini takip etmek için çalışan ~~xxxxxx~~ Libya'lı memurlar, Türkiye'ye gitmek istediklerinde,



Enka ilgili sorumlularına teleksle bildiriyor ve bu kişiler hava alanından karşılanıp, ~~xxx~~ <sup>a)</sup> Şenton gibi otellerde ağırlanıyorlar. Ve Türkiye'de kaldıkları süre içindeki tüm giderleri şirket tarafından karşılanıyor.

--- Evet d. dinleyiciler... Libya'dan yazan dinleyicimiz Libya'daki işçilerimizin çalışma koşullarını böyle anlatıyor mektubunda. Ve d. dinleyiciler programımızı Mehmet Ege imzasıyla yazan dinleyicimizin mektubuyla sürdürüyoruz. Mektubuna tanınmış iktisatçılardan ~~Ş~~ Zeyyat Hatipoğlu'nun

24 Ocak kararları ile ilgili yaptığı açıklama ile başlamış. <sup>Hatipoğlu'nun</sup> Bu politika ile çalışan kesimlerin gelirlerinin % 40'ı elinden alınmış ihracata aktarılmış, ancak kazanılan paralara ne olmuş?" şeklindeki açıklamasını aktaran dinleyicimiz, şöyle sürdürüyor mektubunu:

--- --- "İşe nereden ~~xx~~ bakılırsa bakılsın durum tam bir skandaldır. ~~Bakır~~

Bir kere geliyorsun, silah zoruyla halkın elinde ne var ne yoksa alıyorsun, bunlarla ihracata yönelik yeni bir ekonomi ~~ka~~ kuracağım diyorsun,



ancak sattıklarını yerine koyacak yatırım yapmıyorsun. Bunun adı hükümet politikası değil, olsa olsa çapulculuktur, talandır. İkinci olarak özel ~~xx~~ sektörün daha verimli olduğu masalı bu gerçeğe bir balon gibi patlamıştır.

Profesör Hatipoğlu verdiği demeçte de belirttiği gibi yeni kitabında ekonomiyle ilgili çok önemli bulgulara ulaşmış. Örneğin 24 Ocak kararlarının en zayıf, ancak en önemli noktasını yakalamış ve "paralar nereye gitti" diye sormuş. Dünya ülkeleri içinde kişi başına gelir sıralamasında nasıl alt ~~xx~~ sıralara indiğimizi tespit etmiş, kentlerde gittikçe zenginleşen bir avuç azınlığın ~~xxxxxx~~ varlığını vurgulamış.

--- D. dinleyiciler... Mehmet Çetin imzasıyla yazan dinleyicimizde ~~x~~ "Anap'ın naylon üyeleri" başlığıyla yazdığı mektubunda, "ANAP ülkemizin iktidar partisidir. En çok milletvekiline sahiptir. Bunlar ilk bakışta doğrudur. Bu ~~xxxxx~~ partinin iç yüzünü bilmeyenler buna inanır. Ama gerçek <sup>vahadın</sup>

~~böyle midir~~ böyle midir" diye yazıyor mektubunda. D. dinleyiciler, dinleyicimizin mektubunun bundan sonraki bölümüne geçmeden önce ~~xxxxxx~~ biraz müzik dinleyelim.

---MüzikX---

*Dinleyicimiz Adnan'ın (Sakın, sakın) mektubunda şöyle yazıyor:*

---- Hepimizin bildiği gibi 6 kasım seçimlerinde savaş alanına silahlı tek savaşçı ~~xxxx~~ olarak çıktı ANAP. Karşısındakilerin silahsız olmalarına da dayanamayarak savaş ~~xxxxxx~~ alanına alınmaları da uygun görülmedi. Böylece sandıklar ANAP için kuruldu. Yine ANAP üye sayısı oldukça kabarık bir partidir. Öyle kabarık ki işin iç yüzünü bilmeyenler hayret ediyorlar.

Referandumda oy kullanması için sayım yapıldı. Bu sayım ~~xx~~ öncesi insanlara ANAP delegelek kartı gönderilmiş. Bu insanların bırakın delegeleliği ANAP üyeliklerinden haberleri bile yok.



---D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Mehmet Çetin mektubunun son bölümünde ise radyomuz çalışanlarına selamlarını iletiyor ve "biz her şeye karşın vatanımızdayız, sizler ise gurbet ellerde diyerek sürgünde yaşamak zorunda kalan tüm ileriçilere, demokratlara selam olsun" diyor.

D. dostlar... Serol imzasıyla yazan dinleyicimiz de mektubunda doğudaki bölge valiliği uygulamasına değiniyor. Dinleyicimiz mektubunda şunları yazıyor:

--- 12 eylül özellikle işçi sınıfı ve Kürt halkını ~~hedef~~ hedefledi. İşçi sınıfının partileri, sendikalar, demokratik hak arama yolları kapatılırken, Kürthalkı da militarist bir baskı altına alındı. Öyle ki, ~~ik~~ uluslararası sınırlar çiğnenerek, Irak topraklarına kadar girildi. Irak'da kadın, çocuk demeden Kürt köyleri bombalandı. Amaç Kürt halkını baskı ve zorbalıkla sindirmek, kendi kaderini özgürce belirleyeceği bir ortamı ortadan kaldırmaktı. Şimdi de doğudaki terör eylemlerini gerekçe



göstererek ,genel bir valiye bağlı güçlü bir jandarma birliği ve gerektiğinde daha fazla askeri birlik sağlayacak bir koordineyle militarist bir yönetim ~~uygulamak istemiyor~~. oluşturmak istiyorlar. Bütün amaç Kürt halkının demokratik bir ortamda kendi kaderini tayin edebilmesini engellemektir. Oysa bu yeni uygulamalar Kürt sorununu daha da derinleştirecektir.

Tarih sorunun nasıl çözüleceğine ışık tutmaktadır. Çözüm militarist baskıda değil demokrasidedir. Ki bunu kimi burjuva partileri ve basını da söylüyor. Sorunun özü ise tüm Kürt Türk demokratlarıyla işçi sınıfının kavgasının birliğinde yatıyor. Ancak bu güçler Kürt halkı üzerindeki militarist baskıya son verip Kürt halkının kendi kaderini özgürce tayin edebileceği demokratik bir ortamı yaratabilirler. Safları daha sıklaştırmalı kavgada daha bilinçli olmalıyız.



İ---D. dinleyiciler... Mektubunda 16 yaşında bir genç kız olduğunu yazan bir dinleyicimiz de , Kürt olduğu için insanlara nasıl kötü muamele edildiğinin ~~mektub~~ değindikten sonra bir pazar yerinde tanık olduğu ~~bir~~ olayı anlatıyor:

--- Pazarda alışveriş yapıyordum. Her halinden yoksul olduğu belli olan bir kadın açıkta et satan bir tezgaha yanaşarak 300 liralık et ~~istemişti~~ istedi. Pazarcı, 300 liraya da et alınırıymış diye kadınla kavga etti. Dayanamayarak ben de katıldım konuşmalarına. Pazarcıya, hepimizin birer emekçi olduğunu, Özal hükümetinin uygulamalarının hepimizi perişan ettiğini anlatmaya çalıştım. Birbirimizle kavga edeceğimize bu kavgayı Özal hükümetine karşı vermemiz gerekir dedim.

---D. dinleyiciler... Radyomuza Akis imzasıyla yazan dinleyicimiz de, ülkemizde hızla yükselen işsizlik ve enflasyonun, halkın üzerindeki psikolojik etkilerini konu ediniyor mektubunda. Dinleyicimiz son bir kaç ay içinde bir

şey dikkatimi çekti " diyerek şunları anlatıyor:

---Bir bakıyorsunuz otobüs durağında birisi kendi kendine konuşuyor. Normal olabilir. Toplumda böylesi de çıka bilir. Ama aynı gün bir başka yerde minibüste, yanınızda oturan birisi dudaklarını oynatıyor, parmaklarıyla kendi kendine bir şeyler sayıyor. Bir bakıyorsunuz, ~~ı~~ sebze pazarında bir ~~ı~~ kaç kişi bu tür hareketlerle yalnız başına hesaplar yapıyor, ellerini aşağı yukarı oynatıyor.

~~ı~~ Birisi hiç aklımdan çıkmaz. Ramazan günüydü. Pazardan bir şeyler alayım derken, parmaklarıyla ~~hesap~~ hesap yapan birini arkasından yürüterek izledim. Saydı durdu kendi kendine. Yarım kilo yeşil fasülye diye söylendiğini duydum. Huzursuz ve sıkıntılıydı. Bir kaç adım yürüdükten sonra aniden durdu. Elindeki fasülyeleri yere atıp çiğnemeye başladı.



Bir yandan da söyleniyordu. "Üç çocuğa, bana, karıma yarım kilo yeşil fasulye" Cebimde hepsi hepsi 800 lira var. Ay sonu nasıl gelecek?

---Evet d. dinleyiciler... ~~xxx~~ enflasyon ve hızla artan işsizlik işten atılmalar sonucunda insanlarımızın ruh sağlığı böylesine bozuluyor. Nitekim Bakırköy Ruh ve sinir hastalıkları hastahanesi başhekimî Yıldırım Aktuna, hastahanemize başvuranlar öylesine arttı ki, ancak aylar sonrasına randevu verebiliyoruz" diyor.

---D. dinleyiciler... Sıradaki mektuplara geçmeden önce sizler için bir türkü çalmak istiyoruz.

----Müzik---

--- D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Özgür Engin'de mektubunda hayat pahalılığına değiniyor ve "mutfağımız gün geçtikçe daralıyor diyor ve ekliyor mutfağımız, evimiz ve hatta bütün hayatımız işgal altında.

Dinleyicimiz mektubunu daha sonra şöyle sürdürüyor:

--- Geçtiğimiz günlerde televizyonda reklamları izlerken bir ara yeni bir holdingin faaliyete geçtiğini öğrenmiş olduk. Maret adındaki bu şirketin faaliyet alanı et ve et mamulleri. Bu şirketin faaliyete geçmiş olması uzun zamandır belleğimdeki bir konuyu gündeme getirdi. Bu konu tekellerin ~~ex~~ gerek beyaz eşyalar, gerekse gıda maddeleriyle evimizin içini, mutfakını işgal etmiş olmalarıydı. ~~Örneğin~~ Koç grubunun ele alırsak en somut örnek olacak. Büyük kentlerden en uçra köşelere kadar bütün evlere artık giren buzdolabı Türkiye'de belli başlı iki firma tarafından üretiliyor. Bunlardan en başta geleni Koç ve Arçelik'tir. Bugün Türkiye'de kullanılan buzdolaplarının yarısından fazlası arçeliktir. Yine her an kullandığımız fırınlar, arçelik demir döküm firmalarına aittir. Peki ve fırın ve ocakların yanındaki gaz tüplerini kim üretiyor?



Yine bunu da Koç grubuna bağlı aygaz. Tam bir sac ayağı. Yine bu mektubumu yazarken sigaramı yakmak için kullandığım kibrit Koç grubuna bağlı Kav Orman sanayinin ürünü. Her gün yaptığımız yemeklerin vazgeçilmez malmemesi margarinlerin en belli başlısı Rama'da yine Koç grubunca üretiliyor.

İşte tekeller sanki bir ağ gibi ülkenizin her alanına kök salmış durumda. Üretimin her alanı büyük tekellerin gruplarının kontrolu altında. Ve Özal'ın işbaşına geldiği günden bu yana uyguladığı 24 ocak ekonomi politikasıyla her geçen gün daha da k palazlanıyorlar. Halk ise kendine dayatılan zamlarla belini doğrultamıyor. Her geçen gün iliği kemiği daha da soyuluyor.

9 ---D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Hakan Deniz de, "İçimizden biri" diye başlıyor mektubuna. Ve şunları anlatıyor:

1 --- İstanbul'un bir semtinde bir işçi var. Adı Erdal. Erdal orucunu tutan, arasıra namaz kılan, çevresi oldukça dar ve yakın bir zamana kadar ailesini geçindirmekten başka düşüncesi olmayan biri. Küçük bir işyerinde çalıştığı için bugüne kadar ~~sindikası~~ sendikasının sadece adını biliyor.

Fakat özellikle geçim sıkıntısı ve çevresini izlemesi sonucu Erdal bazı şeyleri kendiliğinden öğrenmiş. Örneğin ~~bx~~ sendikaların, grev hakkının ve bazı hakların gerekli olduğuna kendi kendine inanmış Erdal.

Şimdi Erdal benim arkadaşım. Ben Erdal'a işçi sınıfından, burjuvaziden işçi sınıfının birliğinden bahsediyorum. Erdal beni anlıyor ve hak veriyor bana. Çünkü <sup>işgücünü</sup> ~~enerjisini~~ satarak geçiniyor Erdal. Ve <sup>işgücünün tam</sup> ~~enerjisinin~~ karşılığını hiç alamamış bu güne kadar.



Yakında Erdal sınıf mücadelesini, sosyalizm ve komünizmi öğrenecek. Yakında Erdal'ın kafasına ve ellerine çok iş düşecek.

---D. dinleyiciler... Şimdi de programımızın Hiç kimse unutulmadı hiç bir ~~şey~~ şey unutulmayacak köşesine geçiyoruz. Dinleyicimiz Gürsel Güner anlatıyor. Mühendis Fehmi"yi unutmadık.

--- Kimi insanlar vardır, bağırarak bir hevaları yoktur. Uzakta gibi dururlar olaylara. Aslında hiç de uzakta değildirler. En son onlar konuşurlar. Susarlar daha çok. Bilge bir tavır, sıradanlık, alçak gönüllülük... Bu nitelikler onların üzerindedir.

Mühendis Fehmi de böyle bir insandı. 1970'li yıllardaki demokratik yükselişte onun da emeği vardı. Şişli'de ~~KK~~ Hürriyet ~~maxx~~ mahallesinde ve Hürriyet tepesindeki Mühendislik yüksek okulundaki anti-faşist demokratik gençlik

hareketi içinde alçak gönüllüce yerini almıştı. Bir yandan yaşamı sürdür-  
rebilmek için orada burada çalışır, bir yandan inşaat mühendisi olabilmek  
için okurdu. Okul yaşamı polis ve MHP'li faşistlerin baskıları altında geç-  
miş, uzadıkça uzamıştı. "Mühendis <sup>Fehmi</sup> ~~Kaya~~" ismi hem buradan, hem de Hürriyet  
mahallesi emekçi gençlik içindeki nadir aydınlardan olduğundan, O'nu böyle  
çağırmayı sevdiklerinden geliyordu.

12 eylül öncesinde Fehmi, hiç bir politik hareketin içine girmemişti.  
Fraksiyonlaşma ve sol içi düzeysiz tartışma ve çatışma ortamı O'nu üzüyordu.  
Ama yine de bulunduğu semtteki etkin devrimci güç olan Birlik Yolu taraftar-  
larıyla işbirliği yapmaktan geri durmuyordu.

Derken 12 eylül darbesi geldi çattı. Artık devrimçi güçler geri çekili-  
yor bir yandan da diktatörlüğe karşı savaşımın mevzilerini hazırlıyorlardı



Operasyonların ardı arkası kesilmiyordu.

İşte mühendis Fehmi o zaman çıktı sahneye, Devrimci bir platforma katıldı ikircimsiz, etkin görevler aldı. 12 eylül öncesindeki görece rahat ~~xxxx~~ ortamda kenarda durmayı yeğleyen bir insanın, kellenin koltuğa alındığı bir dönemde aktivist duruma yükselmesi, bir çok devrimci yoldaşın moralini yükseltti.

Ve bu değerli devrimci için son saat İstanbul-bursa karayolunda geldi. Mühendis Fehmi, bir trafik cinayetine kurban gitti.

1981 eylül 'ünde bir yıldız kaydı. Bir yaprak düştü sessizce yere. Hürriyet mahallesi tutamadı kendini ağladı. O'nu kabrine gömdük çaresiz.

Şimdi hala konuşulur Hürriyet mahallesinde Mühendis Fehmi ~~h~~ Nasıl ~~xxxx~~ konuşulmaz?

O, mahallenin ~~seçkin bir insanıydı~~ en seçkin insanıydı.

Soğuk bir kış gecesi, beni, gecenin ayazına terketmeye kıyamamış pal-  
tosunu vermişti. O'nun inşaatında çalıştığı köprüden defalarca geçtim 1982'  
de, 1983'de. Gültepe'nin, Kuştepe'nin, Çağlaya'nın gecekondularını sey-  
derek çok çay içmiştik birlikte. Çok güzel konuşmalarımız olmuştu.

Seni unutmadık \* yiğit, cıvanmert mühendis. Kavga yükselerek sürüyor,  
Ve belki de duyuyorsun sesleri.

--- D. dinleyiciler... Bir Halkın Kürsüsü programı daha böylece sona erdi.

*Hafta sonundaki 2. Halkın Kürsüsü programında buluşmak üzere*  
Mektuplarınızı bekliyoruz (hoşçakalın diyoruz).

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAY TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ